

Kedves Testvérek!

Sok minden változik most körülöttünk újra. A helyzet más ismerős, lehetett is rá számítani, mégis nehéz lehet az alkalmazkodás, sok a bizonytalanság. Újra egy olyan vasárnap lesz, amikor csak online formában lehetünk együtt. Mégis, ne feledkezzünk el a hálaadásról: miért lehetünk hálásak Istenünknek: a megtartatásért, a körülményekért, hogy kapcsolatban lehetünk online formában is, hogy az alapvető körülményeink adottak.

Bevezetés. Erre a vasárnapra kilépünk a Timóteus sorozatból és a felolvasott Ige lesz velünk a Római levélből. Kapcsolódunk az előző vasárnaphoz is a Timóteushoz írt levélből, ahol az özvegyekről hallhattunk és felhívást kaptunk az egymásra való odafigyelés, gondoskodás, a szükségben lévőhöz való odafordulásra. A szeretet cselekedetei tesznek bennünket igazán testvérekké. Ebben az időszakban ez különösen fontos kérdés lesz a számunkra egyre inkább. Keresnünk kell annak az útjait, hogy egyenként és közösségben hogyan tudjuk mindezt igazán gyakorolni, élni, hogyan tudunk megújulni ebben?

Pál az okos istentisztelet élésére hívja a gyülekezetet a szakasz elején, ennek a kifejtése, kibontása van most itt előttünk. Mi az istentisztelet most? Változik az életünk, nem találkozhatunk újra személyesen vasárnaponként: felmerül a kérdés, mit jelent nekünk istentiszteleti közösségben részt venni? A fizikai találkozást a megszokott helyen és időben? Egy online közvetíthető alkalom megnézése? Lelki békénk megtalálásának a helye? Egy kis spirituális fitness?

Miközben nagyon fontos, hogy együtt legyünk az online formában is, mégis, az istentisztelet az egész életünkben jelen lévő, Istent dicsőítő életvitel, a szeretet gyakorlása napról-napra. Az ebben való növekedéshez természetesen szükség van az istentiszteleti közösségre is.

1. Szeretet az igazság talaján

Nagyon könnyű azt mondani: szeress. Szeretlek. Szeress jobban. Ne törődj semmivel csak szeress.

De vajon mit jelent a szeretet? Mit jelent szeretni, máshogy hozzáállni, máshogy reagálni?

A keresztyén élet valamennyi ajándéka közül a legdrágább a szeretet, de ez sem erkölcsi személyiségünk kikapcsolásával munkálkodó erő. Ez először tárgyi tekintetben kíván határozott döntést: aki szeret, az iszonyodva fordul el a gonosztól, és ragaszkodik a jóhoz. De személyi igényekkel is fellép: a gyülekezetben belül a testvéri szeretetben egész szívet, a megbecsülésben egymást megelőző tiszteletadást kíván.

Az igazság megismerése és a valós helyzetünk ismerete, elfogadása, az abba való beletekintés létfontosságú. A páli gondolatmenet a következő: Az ember, aki elszakadt Istentől, a tagjaiban ott a bűn törvénye, elveszett, nincs számára kiút (Róm 7), de Krisztusban szabadságot kap (Róm 8,1-2). Krisztustól őt semmi el nem választja (Róm 8, 35-39). A Neki odaszánt (Róm 12,1-2) embernek pedig az útja a szeretet. Mindannyian erre vágyunk és szeretnénk adni is, de beleakadunk saját magunk és a másik bűnös természetének korlátaiba.

- Mik a szeretet cselekvésének sajátosságai a szakasz alapján?
 - o Szabadság a képmutatástól
 - o Szabadság a ködösítéstől (azaz a jót jónak, a rosszat rossznak lehet látni) – 9.v.
 - o Érzelmi szabadság és tudatosság (gyengédség, tisztelet, előzékenység – 10-11.v.
 - o Szabadság a közösségvállalásra (vendégszeretet, közösségvállalás) – 13.v.
 - o Szabadság a bosszútól (az ellenség áldása) – 14. és 19.-20.v.
 - o Szabadság az együttérzésre (sírnunk a sírókkal...) – 15.v.
 - o Szabadság kooperálni, aláztatosságnak lenni – 16.v.
 - o Szabadság a megbékélésre, békességben élésre – 18.v.
 - o Szabadság a rossz folyamatok megfordítására – 21.v.

2. Belül és kívül

A szakasz a keresztyén közösség és a külvilág ideális kapcsolatát mutatja be. Minden keresztyén közösségnek kérdése az, amire különbözőképpen reagál: mit jelent oda tartozni, mi különbözteti meg a külvilágtól őt? Ez a megkülönböztetés fontos, szükségszerű és biblikus is, hiszen van különbség, van választóvonal: ki az, aki valóban Krisztushoz tartozik és ki az, aki nem. Ez nem jelent felsőbbrendűséget vagy előnyt, hanem kegyelmi állapotot tükröz. A választóvonal pedig (és ez itt az igazán hangsúlyos) nem más, mint a hitvallás: hinni az Isten Fiában, a feltámadott Jézus Krisztusban.

Pál ismeri a római gyülekezetet és belső sajátosságait. Ezért tanítja őket: a belső állapotuk, a belső rendezettség, a belső helyreállítás lesz az, ami kifelé sugárzik, ami helyzetbe hozza őket arra, hogy kifelé szolgáljanak, szeressenek, hitelesek legyenek.

A római keresztyén közösséget a belső viszonyulások határozták meg: a gyülekezetben belül a zsidókeresztyének és pogánykeresztyének egymáshoz való viszonya. Ez nem volt feltétlenül felhőtlen viszony: más kulturális háttér, más

elvárások, más nyelvezet... nem véletlen beszél a levél 9-11. fejezetében arról az apostol, mi a helyzet Izraellel, hogy tekint Isten az Ő választott népére a vad és szelíd olajfa képével.

A testvérszeretet ebben az értelemben nem a másik elviselését jelenti (bár sokszor már az is valami...), hanem a megszokott, berögzött kategóriákból való kilépést. A „tisztá-tisztátalan” vagy a „civilizált-barbár” esetleg „művelt vagy primitív” kategóriák helyett: TESTVÉRSZERETET. Ez nem egy póz, nem kötelesség, nem képmutató. Valódi. Kíváncsiság, nyitottság a másik megismerésére, bizalom a másik felé, a kérdezés szabadsága, a hallgatás szabadsága, a másik megváltoztatásának kényszerétől mentes szabadság. Ha ez van belül, ez sugározhat kifelé is.

3. Hogyan legyünk jelen?

Mire tanít hát minket ez a szakasz, hogyan legyünk jelen most az életünkben, hogy éljük meg keresztyén emberként a hitünket a világban, amiben élünk?

3.1. A kulturális narratívával szemben, a kulturális narratívával dialógusban

Érdekes ismernünk azt a környezetet, amibe a római gyülekezet élt és működött. Négy dolog határozta meg kulturálisan: 1. A becsület és tisztelet társadalmilag rögzített formái (azaz kinek jár és kinek nem jár tisztelet), 2. Az általános, mindenáron való érvényesülés, 3. Agnosztikus, szkeptikus hozzáállás a spirituális dolgokhoz, 4. Hierarchikus egymásra utaltság, azaz az alsóbb néprétegek szolgálják ki a felsőbbeket.

Milyen az ott lévő keresztyén gyülekezet, mire hívja őket az apostol? 1. A másoknak szóló (akár minden szociális indokot nélkülöző) tiszteletadás, 2. A segítségnyújtásban való igyekezet, 3. A Lélektől nyert entuziazmus (ihletettség), 4. Az Úrnak való feltétlen szolgálat.

Érdekes feltennünk a kérdést, hogy a mi kultúránkban milyen dolgokra válasz az evangélium, hogy szólal meg az örömhír a közöny, a szorongás, a fogyasztás, a máról-holnapra élés kultúrájában.

3.2. A helyzetet felismerve, praktikusán, előrelátóan

A vendégszeretet megélésére figyelmeztetés nemcsak arra vonatkozott, hogy vendégeket fogadjanak be, hanem a testvéri közösség befogadására is. Mivel nincs templom, a házaknál gyűlnek össze a rómaiak. Ehhez pedig szükség volt befogadó otthonokra. Egészen praktikus dolgok is következnek a szeretet cselekedeteiből. Ezekre nézve tegyük fel a kérdést: hogyan tudom kifejezni a szükségét más felé és hogyan tudom meghallani azt mástól, hogyan tudok kapcsolódni hozzá?

3.3. Felvéve a harcot a közönnyel

-A15-16.vers figyelmeztet bennünket, hogy nem lehetünk közömbösek egymás fájdalmával, örömeivel kapcsolatban. Mit mond erről ma a kultúránk? Leginkább azt, hogy rejtegeds vagy használd a sajnálat, uralkodás eszközeiként. Mire hív Krisztus? Oszd meg a testvéreiddel, vállald a sebezhetőségedet és hordozzuk egymást ezekben a helyzetekben, számítsunk egymásra.

3.4. Helyes indulatkezeléssel

Az apostol beszél a bosszú helyéről, a helyes indulatkezelésről is.

A bosszúvágyat a nemeslelkűség, a megtorlást a bántalmazó fél javának akarása váltja fel, és mindenképp föltött ott áll a békére való készség, de nem minden feltétel nélkül, mert megalkuvásba békülékenység címen sem mehet bele pl. az ember. A szeretet hatalmának nagyságát jellemzi, hogy az Isten iránti teljes bizalomjegyében jogunkról is le tudunk mondani, átengedjük az ítéletet az ítélet Urának. Az ellenség szeretete, megáldása, a megbékélés fontos momentuma ennek a szakasznak. A Krisztusban nyert megbékélés ilyen mélyen kihathat az emberi kapcsolatainkra. Ne menjünk el emellett, inkább vizsgáljuk meg Isten előtt ezt a kérdést: kivel lehetne rendezni a kapcsolatot, bocsánatot kérni, elengedni a bosszút, a haragot, a gyűlöletet és a békesség útjára lépni? A krízis, amiben vagyunk, a megbékélés és Isten előtti rendezés ideje is lehet a számunkra.

Mit jelent az indulatok helyes kezelése a karantén idején? Szembe kell nézni a nehéz érzésekkel, a tehetetlenséggel, feszültségekkel, félelmekkel, magunkkal. El kell hordoznunk a környezetünket, miközben fontos jól kijelölni és védeni a határainkat is. Vigyük Isten jelenlétébe mindazt, ami a szívünket nyomja ezzel kapcsolatban is!

4. Győzelem Krisztusban

„Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszat.” – mondja az apostol. Végző soron Krisztus győzelme az, ami megőriz, megtart minket. Az Ő győzelmébe léphetünk, általa lehetünk képesek szeretni, az Ő győzelmére nézve vállalhatjuk a jelenlegi helyzetet is

A szakaszban található 12. vers pedig olyan, mint egy „aranymondás”: „A reménységben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak.” (12.v.) Ez lehet a vezérigénk a most következő időszakban is arra az el nem múló reménységre nézve, ami Krisztusban mindenkié, az örök életre, a helyreállításra és arra, hogy végül is Isten uralkodik minden felett. A nyomorúságban a kitartásunkkal dicsőíthetjük Istent és az imádságban odaszánhatjuk magunkat. A bezártságban sok nem jó dolognak is teret adhatunk, de Isten arra hív minket, hogy legyünk józanok és miközben rábízunk magunkat Krisztus megmentő szeretetére, állhatatosak maradunk. Őt követjük ezekben a nehezebb időkben is.